

Poljudni članek

COBISS: 1.05

IZKUSTVENO IN SKUPNOSTNO UČENJE KOT NAČINA PRIDOBIVANJA IZKUSTVENEGA ZNANJA NA PODROČJU ŠTUDIJA: TERENSKA RAZISKAVA V TEKSASU

Dejan Romih

Univerza v Mariboru, Maribor, Slovenija

dejan.romih@um.si

Povzetek: V tem prispevku obravnavam izkustveno in skupnostno učenje kot načina pridobivanja izkustvenega znanja na področju študija. Na osnovi terenske raziskave v Teksasu sem ugotovil, da izkustveno in skupnostno učenje izboljšujeta učinkovitost visokošolskega izobraževanja, kar je koristna informacija za visokošolske ustanove v Sloveniji.

Ključne besede: izkustveno izobraževanje, izkustveno učenje, izkustveno znanje, Združene države Amerike

Uvod

Znanje je sestavni del človeškega kapitala. V literaturi srečujemo različne vrste znanja, kot je npr. izkustveno znanje, ki se lahko pridobiva z izkustvenim in skupnostnim učenjem (Beard, 2022; Finley in Bowen, 2021; Kolb, 2015; Silberman, 2007; Wessels, 2005; Wurdinger, 2005; Wurdinger in Carlson, 2010). Izkušnje iz Združenih držav Amerike kažejo, da se vloga in pomen izkustvenega znanja v ameriški družbi spreminjata, s čimer se strinjajo tudi sogovorniki iz Združenih držav Amerike. Eden izmed razlogov za to so potrebe ameriškega gospodarstva. Izkustveno učenje lahko definiramo kot pridobivanje izkustvenega znanja (Kolb, 2015). Ločimo formalno izkustveno učenje, tj. pridobivanje izkustvenega znanja s šolanjem (»formalne izkušnje«) in neformalno izkustveno učenje, tj. pridobivanje izkustvenega znanja brez šolanja (»neformalne izkušnje«). Posebna vrsta izkustvenega učenja je skupnostno učenje, ki ga lahko definiramo kot pridobivanje izkustvenega znanja ob delu v skupnosti (Donahue in Plaxton-Moore, 2018). Z izkustvenim in skupnostnim učenjem lahko študent pridobi potrebno spretnost ali znanje za opravljanje kake dejavnosti (npr. spretnost pri reševanju problemov).

Metode

Ta prispevek temelji na terenski raziskavi, ki sem jo opravil med usposabljanjem na Teksaški univerzi A&M v San Antoniu (ust. 2009), ki sem jo obiskal med 2. in 6. majem 2022 v okviru projekta Inovativno učenje in poučevanje v visokem šolstvu (INOVUP). 29. junija 2022 sem za partnerje projekta organiziral tematsko delavnico z naslovom »Izkustveno in skupnostno učenje mednarodne ekonomije in poslovanja: izkušnje iz Združenih držav Amerike«, na kateri sem predstavil izkustveno in skupnostno učenje mednarodne ekonomije in poslovanja na javni univerzi v Clevelandu in San Antoniu, 16. septembra 2022 pa tematsko delavnico z naslovom »Izkustveno in skupnostno učenje mednarodne ekonomije in poslovanja v večjezikovnem in večkulturnem okolju pred krizo covid-19, med njo in po njej: izkušnje iz Združenih držav Amerike«, na kateri sem predstavil izkustveno in skupnostno učenje mednarodne ekonomije in poslovanja na zasebni univerzi v San Antoniu, ki sem jo obiskal med 29. avgustom in 2. septembrom 2022.

V terenski raziskavi sem proučeval izkustveno in skupnostno učenje v visokem šolstvu, pri čemer sem uporabljal metodo terenskega intervjuvanja. Intervjuval sem pedagoške in nepedagoške delavce na Teksaški univerzi A&M v San Antoniu.

Rezultati

V Združenih državah Amerike se veliko govori in piše o izkustvenem in skupnostnem učenju v visokem šolstvu. Visokošolski učitelji, ki sem jih anketiral med svojim usposabljanjem v Teksasu, so mi povedali, da sta izkustveno in skupnostno učenje nujno potrebna za povečanje zaposljivosti študentov in diplomantov. Na osnovi terenskih intervjujev, ki sem jih opravil med svojim usposabljanjem v Združenih državah Amerike, sem ugotovil, da je izkustveno učenje sestavni del strateškega načrta Teksaške univerze A&M v San Antoniu. To velja tudi za druge članice Teksaškega univerzitetnega sistema A&M (ust. 1948).

Sogovorniki navajajo različne načine pridobivanja izkustvenega znanja v okviru formalnega in neformalnega izobraževanja: pripravništvo (»externship«, »internship«), prostovoljstvo, študentski projekt, študentsko delo, študijska ekskurzija, študijska praksa, študijsko potovanje.

Intervjuvanci v terenski raziskavi se strinjajo, da sta izkustveno in skupnostno učenje načina, ki študentom omogočata pridobivanje izkustvenega znanja na področju študija, kar jim prinaša koristi. Intervjuvanci iz Centra za izkustveno učenje in skupnostno vključevanje Mays⁴

---

⁴ Center za izkustveno učenje in skupnostno vključevanje Mays ima svoj sedež na Teksaški univerzi A&M v San Antoniu. Promovira izkustveno učenje in skupnostno vključevanje. Skrbi tudi za poklicno informiranje in poklicno usmerjanje študentov. Center ponuja poklicno delo, poklicna usposabljanja itn. Center načrtno usmerja in vodi aktivnosti na področju izkustvenega in skupnostnega učenja na univerzi,

menijo, da lahko študenti in diplomanti izkustveno znanje, ki so ga pridobili z izkustvenim in skupnostnim učenjem med študijem na univerzi, navedejo v svojem življenjepis ali na svojem profilu na LinkedInu. Tako v nekaterih centrih za izkustveno učenje in skupnostno vključevanje načrtujejo, da bodo začeli podeljevati značke za pridobljeno izkustveno znanje, ki jih bodo lahko študenti in diplomanti pripeli na svoj profil na LinkedInu.

Intervjuvanci v Teksasu menijo, da učni načrti, ki vključujejo izkustveno ali skupnostno učenje, motivirajo študente za študijsko delo in dokončanje študija. V pogovoru z vodstvom fakultete za poslovanje sem izvedel, da izkustveno in skupnostno učenje ponujata priložnosti za povezovanje teoretičnega znanja z izkustvenim in študentov kot potencialnih delojemalcev s potencialnimi delodajalci. Izkazalo se je, da so zaželene lastnosti iskalca prve zaposlitve v Združenih državah Amerike: ambicioznost, človečnost, človekoljubnost, delavnost, discipliniranost, izkušnost, kompromisnost, komunikativnost, kritičnost, natančnost, odgovornost, organiziranost, podjetnost, prilagodljivost, samoiniciativnost, samokritičnost, samostojnost, samozavestnost, timskost, večopravilnost, zaposljivost.

Razprava in sklep

V tem prispevku sem obravnaval izkustveno učenje kot način pridobivanja izkustvenega znanja na področju študija. Na osnovi terenske raziskave v San Antoniu, ki sem jo opravil v okviru projekta INOVUP, sem ugotovil, da izkustveno učenje izboljšuje učinkovitost študija, s čimer se strinjajo tudi študenti. Intervjuvanci iz Centra za izkustveno učenje in skupnostno vključevanje Mays menijo, da izkustveno in skupnostno učenje (skupnostno vključevanje) koristita univerzi in skupnosti, katere člani so tudi študenti. Izkazalo se je, da se univerza zaveda vloge in pomena človeškega kapitala, zato izboljšuje delovne pogoje ter skrbi za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih (univerzitetnih učiteljev). Zavzema se za pridobivanje znanja in spretnosti, ki omogočajo izkustveno in skupnostno učenje.

Zahvala

Zahvaljujem se dr. Arneju Baruci (mentorju), Teksaški univerzi A&M v San Antoniu (mentorski visokošolski ustanovi) in partnerjem projekta INOVUP.

---

s čimer prispeva k uresničevanju razvojne strategije univerze. Slednja se zaveda vloge in pomena izkustvenega in skupnostnega učenja za svoj nadaljnji razvoj in razvoj skupnosti ter študentov (znanje, spretnosti, vrednote). Izziv za univerzo je, kako motivirati študente za izkustveno in skupnostno učenje. Cilj univerze je, da študenti pridobijo izkustveno znanje (v skupnosti) in poklicne izkušnje. Po mojem mnenju bi se moral center še bolj povezati s skupnostjo (gospodarstvom, negospodarstvom).

Viri

- Beard, C. (2022). *Experiential learning design: theoretical foundations and effective principles*. Routledge.
- Donahue, D. M., in Plaxton-Moore, S. (2018). *The student companion to community-engaged learning: what you need to know for transformative learning and real social change*. Stylus Publishing.
- Finley, L. L., & Bowen, G. A. (2021). *Experiential learning in higher education: issues, ideas, and challenges for promoting peace and justice*. Information Age Publishing.
- Kolb, D. A. (2015). *Experiential learning: experience as the source of learning and development* (2. izd.). Pearson Education.
- Silberman, M. L. (ur.) (2007). *The handbook of experiential learning*. John Wiley & Sons.
- Wessels, M. (ur.) (2005). *Experiential learning: preparing learners for experiential learning and graduate placement*. Juta & Co.
- Wurdinger, S. D. (2005). *Using experiential learning in the classroom: practical ideas for all educators*. Scarecrow Education.
- Wurdinger, S. D., & Carlson, J. A. (ur.) (2010). *Teaching for experiential learning: five approaches that work*. Rowman & Littlefield Education.